

УДК 336.1

Бойко Я. С. – ст. гр. ФБС-31

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Вінницька О.А.

Boiko Ya. S.

Pavlo Tychyua Uman State Pedagogical University

THEORETICAL BASIS FOR ASSESSING THE FINANCIAL SUSTAINABILITY OF THE ENTERPRISE

Supervisor: Vinnytska O.A.

Ключові слова: фінансова стійкість, підприємство, конкурентоспроможність, фінансовий стан.

Keywords: financial stability, enterprise, competitiveness, financial condition.

В сучасних умовах господарювання всі підприємства України функціонують в економічних умовах, які постійно змінюються. Проте не лише вплив факторів зовнішнього середовища негативно впливає на діяльність підприємств, а й відсутність забезпечення відповідного рівня фінансової стійкості. Управління фінансовою стійкістю є одним із основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві, необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства. Тому саме зараз, у час підвищення процесів глобалізації в економіці, забезпечення фінансової стійкості та управління нею є одним із пріоритетних завдань.

Фінансова стійкість підприємства є однією з головних умов життєдіяльності, розвитку й забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства. Саме фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, фінансового та інвестиційного розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за своїми боргами і зобов'язаннями [1].

Фінансова стійкість — це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів і інвесторів та рівень залежності від них, наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування [2].

Основними показниками, які використовуються у вітчизняній та світовій практиці для оцінки фінансової стійкості підприємства є:

- коефіцієнт концентрації власного капіталу(коефіцієнт автономії) – характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень. Визначається як відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу;

- коефіцієнт фінансової залежності – показник, обернений до коефіцієнту автономії. Зростання цього показника обумовлює збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства;

- коефіцієнт маневреності власного капіталу – показує, яке частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності. Визначається як відношення власного капіталу до оборотних активів;

- коефіцієнт забезпеченості оборотних коштів власними оборотними коштами – характеризує рівень забезпеченості ресурсами для проведення незалежної фінансової політики. Визначається як відношення власних оборотних коштів до всієї величини оборотних коштів;
- коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу (коефіцієнт фінансової стійкості) – характеризує фінансову стійкість підприємства. Він показує скільки грн власного капіталу припадає на 1 грн залученого капіталу;
- коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу – зворотний попередньому показнику. Він показує скільки грн. залученого капіталу припадає на 1 грн власного капіталу;
- коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами – показує, яка частина оборотних активів забезпечується за рахунок власних засобів;
- коефіцієнт відношення реальних активів і вартості майна – показує скільки грн реальних активів припадає на 1 грн вартості майна. Цей коефіцієнт характеризує потенційні можливості активів підприємства;
- коефіцієнт поточних зобов'язань – характеризує питому вагу поточних зобов'язань в загальній сумі джерел формування;
- коефіцієнт довгострокових зобов'язань – характеризує частку довгострокових зобов'язань у загальній сумі джерел формування [3].

Система показників, які використовуються для оцінки фінансової стійкості суб'єкта господарювання, має відповідати таким вимогам:

- фінансові коефіцієнти мають бути інформативними й повинні давати повну картину фінансової стійкості підприємства;
- для всіх фінансових коефіцієнтів потрібно давати нормативи мінімально задовільного рівня або діапазону змін;
- фінансові коефіцієнти мають сприяти проведенню рейтингової оцінки підприємства як порівняно з іншими підприємствами, так і за низку періодів [4].

Слід відзначити, що найбільше темпи росту показників фінансової стійкості залежать від рентабельності продажу, обіговості капіталу, фінансової активності із залучення коштів, норми розподілу прибутків на інвестиційні потреби [5].

За сучасних умов фінансова стійкість підприємства є одним з важливих чинників, що забезпечують його стабільну та ефективну роботу, оскільки за достатнього рівня фінансової стійкості і платоспроможності підприємства мають певні переваги порівняно з іншими суб'єктами господарювання, перш за все, при залученні кредитних коштів, отриманні інвестиційних ресурсів, встановлені взаємовідносин із постачальниками, підборі висококваліфікованих працівників.

Список використаних джерел

1. Вінницька О. А. Фінансовий механізм державної підтримки сільського господарства / О. А. Вінницька // Прикладна статистика: проблеми теорії та практики. Зб. нак. пр. Вип. 12 // Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К.: ТОВ «Видавничо-поліграфічний дім «Формат». – 2015. - С. 34-44.
2. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. – 256 с.
3. Башнянин Г. І. Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення / Г. І. Башнянин, І. В. Лінтур // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2017. - Вип. 2. - С. 98-101.
4. Зазуляк Х. Фінансова стійкість підприємства та фактори, що впливають на неї / Х. Зазуляк // матеріали Електронного студентського наукового вісника «Керівник.Info» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kerivnyk.info/2014/04/zazulyak.html>.
5. Чвертко Л.А. Фінансова санація підприємств як інструмент антикризового управління / Л. А. Чвертко // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Політичні, правові та фінансово-економічні пріоритети розвитку економіки України: стратегія і перспективи» (Умань, 28 трав. 2014 р.). – Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. – С. 28-32.